



УДК 373.3:37.091.3:005.336.2

[https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5\(47\)-3176-3188](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2026-5(47)-3176-3188)

Гузь Володимир Васильович кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової і спеціальної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0000-0001-9823-7767>

Дубяга Світлана Миколаївна кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової і спеціальної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0000-0001-5303-6726>

Шевченко Юлія Михайлівна доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри початкової і спеціальної освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, Мелітополь, м. Запоріжжя, <https://orcid.org/0000-0002-8460-6928>

ІННОВАЦІЙНІ ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розкрито особливості впровадження інноваційних педагогічних технологій у процесі трансформації сучасної початкової освіти в умовах реалізації Концепції «Нова українська школа» та оновлення Державного стандарту початкової освіти. Здійснено теоретичний аналіз наукових підходів до розуміння сутності педагогічних технологій, їх інноваційного потенціалу та ролі у забезпеченні якості освітнього процесу. Доведено, що впровадження освітніх технологій в освітній процес початкової школи забезпечує структурованість освітнього процесу, що виявляється в чіткому плануванні навчальної діяльності, послідовності етапів засвоєння знань, системності використання методів і прийомів навчання, а також узгодженості цілей, змісту, форм і результатів освіти, що сприяє підвищенню його ефективності та керованості. Обґрунтовано перехід від традиційної знаннево-репродуктивної моделі навчання до компетентнісної, особистісно орієнтованої та технологічної парадигми освіти, що передбачає пріоритет розвитку особистості учня, його критичного мислення, творчості та здатності до самонавчання.

Проаналізовано сучасні інноваційні педагогічні технології, що активно впроваджуються в початковій школі, зокрема інтерактивні, ігрові, проєктні, проблемні технології, кейс-метод, сторітелінг, скрайбінг, RAFT-

технологію, технології змішаного та цифрового навчання. Визначено їх дидактичний потенціал у формуванні ключових компетентностей молодших школярів, розвитку пізнавальної активності, емоційного інтелекту та мотивації до навчання.

Окрему увагу приділено ролі цифровізації освітнього процесу та інтеграції інформаційно-комунікаційних технологій як складової сучасного освітнього середовища. Підкреслено значення діяльності педагога нової генерації, який виступає фасилітатором, коучем і організатором освітнього процесу, здатним проєктувати інноваційне, інклюзивне та розвивальне освітнє середовище.

Зроблено висновок, що інноваційні педагогічні технології є ключовим чинником модернізації початкової освіти, забезпечуючи її відповідність сучасним викликам суспільства та сприяючи формуванню компетентної, активної та творчої особистості учня.

Ключові слова: початкова освіта, інноваційні освітні технології, Нова українська школа, компетентнісний підхід, освітні інновації, інтерактивне навчання, цифрові технології, змішане навчання, індивідуальна освітня траєкторія, педагогічна трансформація.

Huz Volodymyr PhD of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of Department of Primary and Special Education Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0001-9823-7767>

Dubiaha Svitlana Mykolaivna Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Primary and Special Education Bohdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Scientific Town, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0001-5303-6726>

Shevchenko Yuliia Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of the Department of Primary and Special Education, Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University, Zaporizhzhia, <https://orcid.org/0000-0002-8460-6928>

INNOVATIVE PEDAGOGICAL TECHNOLOGIES IN THE CONDITIONS OF TRANSFORMATION OF MODERN PRIMARY EDUCATION

Abstract. The article reveals the features of the implementation of innovative pedagogical technologies in the process of transformation of modern primary education in the context of the implementation of the Concept "New



Ukrainian School" and the update of the State Standard of Primary Education. A theoretical analysis of scientific approaches to understanding the essence of pedagogical technologies, their innovative potential and role in ensuring the quality of the educational process is carried out. It is proven that the implementation of educational technologies in the educational process of primary school ensures the structure of the educational process, which is manifested in clear planning of educational activities, the sequence of stages of knowledge acquisition, the systematic use of teaching methods and techniques, as well as the coherence of the goals, content, forms and results of education, which contributes to increasing its efficiency and manageability. The transition from the traditional knowledge-reproductive model of learning to a competency-based, personally oriented and technological paradigm of education, which provides for the priority of developing the student's personality, his critical thinking, creativity and ability to self-study, is justified.

Modern innovative pedagogical technologies that are actively implemented in primary school are analyzed, in particular interactive, game, project, problem technologies, case method, storytelling, scribing, RAFT technology, blended and digital learning technologies.

Their didactic potential in the formation of key competencies of younger schoolchildren, the development of cognitive activity, emotional intelligence and motivation for learning is determined.

Special attention is paid to the role of digitalization of the educational process and the integration of information and communication technologies as a component of the modern educational environment. The importance of the activities of a new generation teacher, who acts as a facilitator, coach and organizer of the educational process, capable of designing an innovative, inclusive and developmental educational environment, is emphasized.

It is concluded that innovative pedagogical technologies are a key factor in the modernization of primary education, ensuring its compliance with modern challenges of society and contributing to the formation of a competent, active and creative personality of the student.

Keywords: primary education, innovative educational technologies, New Ukrainian School, competency-based approach, educational innovations, interactive learning, digital technologies, blended learning, individual educational trajectory, pedagogical transformation.

Постановка проблеми. Реформування системи освіти, реалізація концепції Нова українська школа, цифровізація освітнього процесу, необхідність формування ключових компетентностей учнів, а також виклики воєнного часу потребують оновлення змісту, методів і форм



навчання в початковій школі. Сучасна початкова освіта орієнтується не лише на засвоєння знань, а й на розвиток критичного мислення, творчості, комунікативних умінь, емоційного інтелекту та здатності дитини адаптуватися до змін. У зв'язку з цим традиційні підходи до навчання вже не повною мірою забезпечують потреби сучасного освітнього середовища. Саме тому особливої ваги набуває впровадження інноваційних педагогічних технологій, які сприяють активізації пізнавальної діяльності учнів, підвищують мотивацію до навчання та забезпечують особистісно орієнтований підхід.

Важливим чинником актуальності проблеми є також стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та поширення дистанційного й змішаного навчання, що потребує від учителя початкових класів володіння сучасними цифровими інструментами, інтерактивними методами навчання, технологіями співпраці, проєктної діяльності та формувального оцінювання.

Особливої значущості проблема набуває в умовах воєнного стану та соціальної нестабільності, коли школа виконує не лише освітню, а й психологічну та соціалізуючу функції. Інноваційні педагогічні технології допомагають створювати безпечне, підтримувальне та адаптивне освітнє середовище, сприяють збереженню психоемоційного благополуччя дітей і забезпечують безперервність навчання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема модернізації початкової освіти та впровадження інноваційних педагогічних технологій активно досліджується сучасними українськими науковцями. Вагомий внесок у розвиток теоретико-методологічних засад початкової освіти здійснила О. Савченко, яка сформувала цілісну концепцію навчання молодших школярів, поєднавши ґрунтовний науковий аналіз із практичними рекомендаціями для вчителя [8].

Концептуальні засади, розроблені О. Савченко, стали підґрунтям для реалізації компетентнісного та особистісно орієнтованого підходів у початковій школі та знайшли відображення в реформі Нової української школи. Особливу увагу дослідниця приділяла розвитку критичного мислення, читацької компетентності, диференціації навчання та гуманізації взаємин між учителем і учнем [9; 10].

О. Шепітко акцентує увагу на особистісно зорієнтованому, компетентнісному та системному підходах до організації освітнього процесу в початковій школі, а також підкреслює значення інтеграції міжпредметних зв'язків, оновлення змісту навчання та формування ціннісних орієнтирів молодших школярів у контексті реалізації Концепції Нової української школи [16].



Науковий інтерес становлять і праці Т. Мухіної, яка розглядає трансформацію початкової освіти через розвиток творчих здібностей учнів, формування ключових компетентностей, а також реалізацію ідей дитиноцентризму, партнерства, інклюзивності та інноваційності в умовах Нової української школи [7].

Питання впровадження інноваційних технологій навчання у початковій школі досліджує Н. Дика. У своїх працях авторка акцентує увагу на формуванні ключової компетентності «уміння вчитися» засобами інноваційних технологій навчання математики. Дослідниця аналізує авторські системи навчання та їх потенціал у реалізації компетентнісного підходу в початковій освіті [3].

Л. Гриневич обґрунтовує необхідність формування екосистеми STEM-освіти в умовах змін ринку праці та викликів четвертої індустріальної революції, акцентуючи увагу на інтегрованому, міждисциплінарному підході до навчання. Дослідниця підкреслює, що ефективно впровадження STEM-освіти передбачає використання дослідницько-пізнавального навчання, проєктних методів і цифрових технологій, які сприяють розвитку критичного мислення, наукових навичок та підвищенню якості освітнього процесу [2].

Проєктні технології як перспективний інструмент модернізації освітнього процесу в сучасній школі досліджує Н.Захарчук [4].

Мета статті - проаналізувати сутність і особливості інноваційних педагогічних технологій в умовах трансформації сучасної початкової освіти, визначити їх роль у реалізації компетентнісного підходу та концепції Нової української школи, а також обґрунтувати ефективність використання інтерактивних, цифрових і змішаних технологій у формуванні ключових компетентностей молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. Трансформація системи початкової освіти в Україні відповідно до Концепції «Нова українська школа» та Державного стандарту початкової освіти суттєво активізувала науково-педагогічний пошук змісту та ефективних форм організації освітнього процесу і його дидактичного забезпечення. Одним із ключових напрямів цих змін стало переосмислення цілей і результатів навчання. Як підкреслює А. Василюк, традиційна ієрархія «знання – уміння – навички» поступається новій логіці, у якій пріоритет надається розвитку особистості та засвоєнню системи загальнолюдських цінностей, а домінуючою стає особистісно орієнтована освітня парадигма, у межах якої навчання і виховання спрямовуються на розвиток ціннісної свідомості, пізнавальної активності та мотивації учня [13, с.25-26]. У зв'язку з цим відбувається перехід від репродуктивної моделі навчання до генеративної, яка орієнтована на



активне конструювання знань, розвиток мислення, інтересів, що означає поступову зміну «дидактики пам'яті» на «дидактику мислення», де головним стає не відтворення інформації, а здатність її осмислювати, аналізувати та застосовувати в нових ситуаціях. Відповідно, сучасна освітня реформа передбачає перехід від безособистісної до особистісно орієнтованої, від уніфікованої - до плюралістичної, від адаптаційної - до гуманістичної та критично-креативної, а також від знаннєвої - до компетентнісної і технологічної парадигми [13, с. 25–26].

Як зазначає Т. Мухіна, нині саме освітні результати визначають структуру змісту, а інструментом досягнення нової якості освіти виступає компетентнісний підхід [7, с. 26].

У цьому контексті особливого значення набувають наукові праці О. Савченко, які стали теоретико-методологічною основою розроблення змісту та організації освітнього процесу в Новій українській школі [16]. Саме в них обґрунтовано підходи до компетентнісного навчання, інтеграції змісту та формування цілісної картини світу молодшого школяра, що зумовлює подальший аналіз і розвиток цих ідей у сучасній педагогічній науці [16, с.481–482].

А також актуальними є наукові напрацювання щодо оновлення змісту освіти на рівні освітніх програм. Зокрема, у процесі розроблення типових освітніх програм для початкової школи запропоновано низку рішень, спрямованих на запобігання перевантаженню учнів, визначення змісту інтегрованих курсів, оптимальне поєднання освітніх галузей та забезпечення взаємозв'язку ключових і предметних компетентностей. Ці підходи ґрунтуються на принципах дитиноцентризму, природовідповідності, науковості, практичної спрямованості, наступності та компетентнісної орієнтації освіти [13, с. 27].

Водночас, на відміну від попередніх етапів реформування, на думку С.Романюк, сучасні зміни передбачають не лише оновлення змісту навчання, а й докорінну трансформацію підручників, методичних комплектів та впровадження інноваційного дидактичного інструментарію, спрямованого на досягнення нових освітніх результатів [13, с.156].

Зазначені трансформаційні процеси закономірно зумовлюють посилення уваги науковців до теоретичного осмислення інструментів реалізації освітніх змін, зокрема до освітніх технологій.

Аналіз вітчизняної науково-педагогічної літератури засвідчує, що це поняття не має єдиного трактування і розглядається дослідниками з різних позицій.

Зокрема, Л. Голубнича визначає педагогічну технологію як теоретично обґрунтовану освітню систему соціалізації, особистісного й



професійного розвитку та саморозвитку людини, яка створюється відповідно до потреб особистості та суспільства. Така система реалізується в освітньому середовищі завдяки спланованим професійним діям педагога, оптимальному використанню ресурсів і зусиль усіх учасників освітнього процесу та забезпечує гарантоване досягнення визначеної освітньої мети, а також можливість відтворення результативного досвіду на рівні педагогічної майстерності вчителя [1, 14–15].

Іншу інтерпретацію пропонує В. Ортинський, який розглядає педагогічну технологію як інтегровану систему взаємопов'язаних операцій і дій, яка охоплює педагогічне цілепокладання, змістові, інформаційно-предметні та процесуальні компоненти й спрямована на засвоєння систематизованих знань, формування професійних умінь і розвиток особистісних якостей здобувачів освіти відповідно до визначених навчальних цілей [12].

Своєю чергою, поняття «інноваційна педагогічна технологія» Л. Сушенцева трактує як упорядковану сукупність дій, операцій і процедур, що забезпечують досягнення прогнозованого та діагностованого результату в умовах динамічних змін освітнього процесу [14, с. 67].

Важливим теоретико-методологічним підґрунтям упровадження педагогічних технологій є їх розуміння як системного процесу. Так, Л.Шевченко розуміє педагогічну технологію як цілісну систему або комплекс організаційних заходів, орієнтований на досягнення запланованого результату навчання, який є вимірюваним і відтворюваним у педагогічній практиці [15, с.486].

С. Романюк уточнює, що у практиці сучасної школи педагогічна технологія трактується як інновація, що відповідає критеріям системності, ефективності, алгоритмічності, діагностичності, прогнозованості та відтворюваності.

Окрім того, до ключових характеристик належать концептуальність, науковість, структурованість, керованість і можливість тиражування. При цьому педагогічна технологія розглядається як алгоритм спільної діяльності вчителя й учнів, спрямований на досягнення визначеної мети через системне педагогічне діагностування на всіх етапах навчання [13, с.157–158].

У цьому ж напрямі М. Оліяр наголошує, що сучасна реформа освіти потребує активного впровадження інноваційних педагогічних технологій, таких як STEM-освіта, кейс-метод, проєктне та командне навчання. Особливого значення набуває роль учителя як педагога-коуча, який організовує освітній процес, спрямований на розвиток критичного мислення, самостійності та навичок роботи з інформацією [11, с.74].



Водночас у сучасній педагогічній науці залишається відкритим питання класифікації освітніх технологій початкової школи. Зокрема, пропонується виокремлювати технології за ознакою формування ключових і міжпредметних компетентностей: мовленнєвих, математичних, природничих, інформаційно-цифрових, підприємницьких тощо. Виокремлюють також інформаційно-комунікаційні та медіаосвітні технології, які відносять до засобів формування цифрової компетентності [18, с.17]. Такий підхід дає змогу більш цілісно розглядати процес навчання в початковій школі, орієнтуючи його не лише на засвоєння знань, а й на розвиток умінь застосовувати їх у практичній діяльності. Крім того, сучасні освітні технології сприяють формуванню в молодших школярів критичного мислення, навичок комунікації, співпраці та самостійного пошуку інформації, що відповідає вимогам компетентнісного підходу та концепції Нової української школи.

Поряд із цим, значну увагу привертає класифікація освітніх технологій, запропонована М. Чепіль та Н. Дудник. Дослідниці виокремлюють загальнопедагогічні, предметні, галузеві, локальні, модульні та вузько-дидактичні технології, що відрізняються рівнем застосування та глибиною впливу на освітній процес. Така систематизація дозволяє більш чітко визначати функціональне призначення інноваційних технологій та їх місце в структурі сучасної початкової освіти.

Як зазначає Т. Майстрок, найбільш поширеними в умовах НУШ є інтерактивні технології навчання, зокрема кооперативні, колективно-групові, ситуативні технології та технології опрацювання дискусійних питань, які часто поєднуються з ігровими методами. Важливе місце також посідає розвивальне навчання, реалізація якого значною мірою посилюється завдяки інтегративному підходу та використанню інформаційно-комунікаційних технологій [6, с.129]. Інтерактивна взаємодія забезпечує залучення кожного учня до освітнього процесу, створює умови для співпраці, обміну думками та набуття досвіду колективного розв'язання навчальних завдань. Водночас поєднання інтегративного підходу з цифровими засобами навчання дозволяє урізноманітнювати форми подання матеріалу та адаптувати освітній процес до індивідуальних потреб молодших школярів.

У ширшому контексті інноваційного оновлення початкової освіти С. Романюк зазначає, що до ефективних педагогічних технологій, які успішно застосовуються в освітньому процесі, належать ігрові, проєктні, проблемні, квест-технології, кейс-метод, портфоліо тощо. Вони спрямовані на формування в учнів умінь, передбачених Державним стандартом початкової освіти, зокрема здатності до критичного мислення,



розв'язування проблем, комунікації, дослідницької діяльності та співпраці. Окремо авторка підкреслює значення сучасних інноваційних підходів, серед яких сторітелінг, RAFT-технологія та скрайбінг, що забезпечують емоційно забарвлене, візуалізоване та змістовно структуроване подання навчального матеріалу [13, с.160].

Т. Майструк, своєю чергою, розглядає сторітелінг як ефективну технологію навчання, що передбачає подання навчального змісту через сюжетні історії, завдяки чому посилюється мотивація, емоційна залученість і пізнавальний інтерес учнів. А аналізуючи кейс-метод, відзначає його спрямованість на формування вміння здобувачів аналізувати реальні або змодельовані ситуації, визначати можливі шляхи їх розв'язання та обґрунтовувати оптимальні рішення [6, с.130]. Використання зазначених технологій орієнтує освітній процес на активну участь здобувачів та практичне застосування знань. Крім того, інноваційні підходи забезпечують розвиток творчості, самостійності та рефлексивних умінь молодших школярів, а також допомагають створити навчальне середовище, у якому дитина виступає активним суб'єктом пізнавальної діяльності.

Подальшим кроком у розвитку ігрових та діяльнісних підходів до організації освітнього процесу у початковій школі стало впровадження спеціальних інструментів навчання, серед яких особливе місце займає методика «Шість цеглинок», яка ґрунтується на використанні набору LEGO DUPLO і передбачає виконання ігор-завдань, спрямованих не лише на розвиток мислення, мовлення й уваги, а й на формування оперативної пам'яті, самоконтролю та ментальної гнучкості, що є важливими компонентами пізнавального розвитку молодших школярів [17, с.5].

Окремим стратегічним напрямом модернізації початкової освіти є цифровізація освітнього середовища. Як зазначає О. Крижановський, реформи в межах НУШ зумовили інтеграцію цифрових технологій як обов'язкової складової методичної системи сучасного вчителя, що сприяє формуванню цифрової компетентності як ключової навички XXI століття. У цьому контексті змішане навчання поєднує синхронну взаємодію в класі з асинхронною цифровою діяльністю, забезпечуючи індивідуалізацію навчання, візуалізацію змісту, гейміфікацію завдань і моніторинг навчальних досягнень учнів [5]. У межах цієї системи цифрові технології стають не допоміжним інструментом, а структурним елементом дидактичного процесу, що визначає нову педагогічну логіку сучасної початкової освіти [5]. Водночас ефективність цифровізації залежить не лише від технічного забезпечення закладів освіти, а й від рівня цифрової компетентності педагогів, їхньої готовності до впровадження інноваційних методик та вміння адаптувати цифрові ресурси до вікових особливостей



молодших школярів. У цілому ж, застосування цифрових технологій у початковій школі відкриває можливості для створення інтерактивного освітнього середовища, розвитку самостійності учнів, підвищення їхньої мотивації до навчання та формування навичок, необхідних для успішної діяльності в інформаційному суспільстві.

Висновки. Таким чином, упровадження інноваційних педагогічних технологій у початковій школі є необхідною умовою модернізації освіти, підвищення її якості та забезпечення гармонійного розвитку особистості молодшого школяра відповідно до вимог сучасного суспільства.

Проведений аналіз дає підстави стверджувати, що сучасні педагогічні технології сприяють переходу від традиційної знаннєвої моделі навчання до компетентісно орієнтованої, у центрі якої перебуває особистість здобувача, його потреби, інтереси та освітні можливості. Використання інтерактивних, ігрових, проєктних, проблемних, інформаційно-комунікаційних і змішаних технологій забезпечує активізацію пізнавальної діяльності молодших школярів, формування в них критичного мислення, творчості, комунікативних умінь, навичок співпраці та здатності самостійно здобувати знання.

Перспективи подальших досліджень убачаємо у вивченні практичних аспектів використання інноваційних технологій у різних освітніх галузях початкової школи та оцінюванні їх ефективності в умовах цифрової трансформації освіти.

Література

1. Голубнича Л.О. Розвиток педагогічних технологій у дидактичній науці. Педагогіка та психологія. 2014. № 45. С. 13–23.
2. Гриневич Л. М, Морзе Н. В., Вембер В.П., Бойко М. А. Роль цифрових технологій у розвитку екосистеми Stem-освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. № 83 (3). С. 1-25.
3. Дика Н. Ключова компетентність «уміння вчитися» в інноваційних технологіях навчання математики в початковій школі. Збірник наукових праць "Педагогічні науки". Секція 6: Сучасні педагогічні технології. 2017. Том 3 № 75. С.166-170
4. Захарчук Н. Проєктні технології в початковій школі: шляхи розвитку творчої особистості. Молодь і ринок . 2014. №5 (112). С.162-166.
5. Крижановський О.М., Піддубна В.В., Таран К.О. Методи і інструменти діджиталізації освітнього процесу у початковій школі. Академічні візії. Випуск 48/2025 <https://doi.org/10.5281/zenodo.17566324>
6. Майструк Т. Інноваційні технології навчання, як умова досягнення оптимізації освітніх результатів молодших школярів. Нові технології навчання. Режим доступу <https://www.journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/328>
7. Мухіна Т. Проблема розвитку початкової освіти у науковій спадщині академіка олександрі савченко: від витоків до сучасності. *Acta Paedagogica Volyniensis*. 2024. №1. С 22–29.



8. Савченко О. Я. Компетентнісний підхід як чинник модернізації початкової освіти. Наука і освіта: наук.-практ. журн. Півд. наук. Центру АПН України. 2011. № 4. С. 13-16.
9. Савченко О.Я. Уроки співпраці і спілкування: збірник матеріалів I Всеукраїнських педагогічних читань пам'яті О.Я.Савченко. Київ, 4 листопада 2021 р. / Укладач О. В. Онопрієнко. Київ : Педагогічна думка, 2021. 96 с.
10. Савченко О. Я. Цілісність методичної системи підручників «Літературного читання» для 2–4 класів. Проблеми сучасного підручника : зб. наук. праць. К. : Педагогічна думка. 2015. Вип. 15. Ч. 2. С. 221–231.
11. Оліяр М. Актуальні проблеми модернізації початкової освіти в Україні. Освітні обрії 2023. № 1 (56). С.73-77.
12. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.]. К.: Центр учбової літератури, 2009. 472 с.
13. Сучасні технології початкової освіти: реалії та перспективи: збірник наукових праць. Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка; редкол.: Н.В. Бахмат, Н.В. Гудима, О.В. Ковальчук. Київ : Міленіум, 2020. Випуск 3. 184с.
14. Сушенцева Л. Інноваційні педагогічні технології у процесі підготовки майбутнього професійно мобільного педагога професійного навчання у вищому навчальному закладі (теоретичний аспект). Наукові записки. Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. 2016. Вип. 9 (III). С. 65–70.
15. Шевченко Л.С. Розвиток поняття “педагогічні технології” в педагогічній науці та практиці. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми. 2013. № 36. С. 484–490.
16. Шепітко О. Концептуальні засади модернізації початкової освіти у педагогічній системі О.Я. Савченко. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2025. № 219. С.479-483. <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2025-1-219-479-483>
17. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. Методичний посібник . Упорядник О. Рома. The LEGO. Foundation, 2018. С. 32.
18. Янкович О.І., Кузьма І.І. Освітні технології у початковій школі: навчально-методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ ім. Володимира Гнатюка, 2020, 290 с.

References:

1. Holubnych, L.O. (2014). Rozvytok pedahohichnykh tekhnolohii u dydaktychnii nautsi [Development of pedagogical technologies in didactic science]. *Pedahohika ta psykholohiia - Pedagogy and psychology*, 45, 13–23 [in Ukrainian].
2. Hrynevych, L. M, Morze, N. V., Vember, V.P., Boiko, M. A. (2021). Rol tsyfrovyykh tekhnolohii u rozvytku ekosystemy Stem-osvity [The role of digital technologies in the development of the STEM education ecosystem]. *Informatsiini tekhnolohii i zasoby navchannia - Information technologies and learning tools* 83, (3), 1-25 [in Ukrainian].
3. Dyka, N. (2017). Kliuchova kompetentnist «uminnia vchytysia» v innovatsiinykh tekhnolohiiakh navchannia matematyky v pochatkovii shkoli [Key competence "learning to learn" in innovative technologies of teaching mathematics in primary school]. *Zbirnyk naukovykh prats "Pedahohichni nauky". Sektsiia 6: Suchasni pedahohichni tekhnolohii - Collection of scientific works "Pedagogical Sciences". Section 6: Modern pedagogical technologies..* 3 (75), 166-170 [in Ukrainian].



4. Zakharchuk, N. (2014). Proektni tekhnolohii v pochatkovii shkoli: shliakhy rozvytku tvorchoi osobystosti [Project technologies in primary school: ways to develop a creative personality]. *Molod i rynek - Youth and the market*, 5 (112), 162-166 [in Ukrainian].

5. Kryzhanovskyi, O.M., Piddubna, V.V., Taran, K.O. (2025). Metody i instrumenty didzhitalizatsii osvitnoho protsesu u pochatkovii shkoli [Methods and tools for digitalizing the educational process in primary school]. *Akademichni vizii - Academic visions*, 48. Retrieved from <https://doi.org/10.5281/zenodo.17566324> [in Ukrainian].

6. Maistruk, T. Innovatsiini tekhnolohii navchannia, yak umova dosiahnennia optymizatsii osvitnikh rezultativ molodshykh shkoliariv [Innovative learning technologies as a condition for achieving optimization of educational outcomes of younger schoolchildren]. *Novi tekhnolohii navchannia - New learning technologies*. Retrieved from <https://www.journal.org.ua/index.php/ntn/article/view/328> [in Ukrainian].

7. Mukhina, T. (2024). Problema rozvytku pochatkovoï osvity u naukovi spadshchyni akademika oleksandry savchenko: vid vytokiv do suchasnosti [The problem of the development of primary education in the scientific heritage of academician Oleksandra Savchenko: from origins to the present day]. *Acta Paedagogica Volyniensis*, 1, 22–29 [in Ukrainian].

8. Savchenko, O. Ya. (2011). Kompetentnisnyi pidkhid yak chynnyk modernizatsii pochatkovoï osvity [Competency-based approach as a factor in the modernization of primary education]. *Nauka i osvita: nauk.-prakt. zhurn. Pivd. nauk. Tsentru APN Ukrainy- Science and education: scientific-practical journal of the Southern Scientific Center of the Academy of Sciences of Ukraine* 4, 13-16 [in Ukrainian].

9. Onopriienko, O. V. (2021). Savchenko, O.Ia. Uroky spivpratsi i spilkuvannia [Savchenko O.Ya. Lessons of cooperation and communication]. *Zbirnyk materialiv I Vseukrainskykh pedaho-hichnykh chytan pamiati O.Ia.Savchenko - Collection of materials of the 1st All-Ukrainian pedagogical readings in memory of O.Ya. Savchenko*. Kyiv : Pedahohichna dumka [in Ukrainian].

10. Savchenko, O. Ya. (2015). Tsilisnist metodychnoi systemy pidruchnykiv «Literaturnoho chytannia» dlia 2–4 klasiv [The integrity of the methodological system of the textbook "Literary reading" for grades 2–4.] *Problemy suchasnoho pidruchnyka : zb. nauk. prats - Problems of the modern textbook: collection of scientific works. Prats*, 15, 2, 221–231 [in Ukrainian].

11. Oliar, M. (2023). Aktualni problemy modernizatsii pochatkovoï osvity v Ukraini [Current problems of modernization of primary education in Ukraine]. *Osvitni obrii - Educational horizon*, 1 (56), 73-77 [in Ukrainian].

12. Ortynskyi, V. L. (2009). Pedahohika vyshchoi shkoly [Higher education pedagogy]. K.: Tsentru uchbovoi literatury [in Ukrainian].

13. Bakhmat, N.V., Hudyma, N.V., Kovalchuk, O.V. (2020). Suchasni tekhnolohii pochatkovoï osvity [Modern technologies of primary education]. *Realii ta perspektyvy: zbirnyk naukovykh prats. Kamianets-Podilskyi natsionalnyi universytet imeni Ivana Ohienka - Realities and prospects: collection of scientific works. Ivan Ohienko Kamyanets-Podilskyi National University*, 3. Kyiv: Milenium [in Ukrainian].

14. Sushentseva, L. (2016). Innovatsiini pedahohichni tekhnolohii u protsesi pidhotovky maibutnoho profesiino mobilnoho pedahoha profesiinoho navchannia u vyshchomu navchalnomu zakladi (teoretychnyi aspekt) [Innovative pedagogical technologies in the process of training a future professionally mobile teacher of vocational training in a higher educational institution (theoretical aspect). *Naukovi zapysky. Serii: Problemy metodyky fizyko-*



matematychnoi i tekhnolohichnoi osvity - Scientific notes. Series: Problems of methodology of physical, mathematical and technological education. 9 (III), 65–70 [in Ukrainian].

15. Shevchenko, L.S. (2013). Rozvytok poniattia “pedahohichni tekhnolohii” v pedahohichnii nautsi ta praktytsi [Development of the concept of “pedagogical technologies” in pedagogical science and practice]. *Suchasni informatsiini tekhnolohii ta innovatsiini metodyky navchannia v pidhotovtsi fakhivtsiv: metodolohiia, teoriia, dosvid, problemy - Modern information technologies and innovative teaching methods in the training of specialists: methodology, theory, experience, problems* 36, 484–490 [in Ukrainian].

16. Shepitko, O. (2025). Kontseptualni zasady modernizatsii pochatkovoї osvity u pedahohichnii systemi O.Ia. Savchenko [Conceptual principles of modernization of primary education in the pedagogical system O.Ya. Savchenko]. *Naukovi zapysky. Seriia: Pedahohichni nauky - Scientific notes. Series: Pedagogical sciences*, 219, 479–483 [in Ukrainian].

17. Roma, O. (2018). Shist tsehlynok v osvitnomu prostori shkoly [Six bricks in the school's educational space]. *The LEGO. Foundation* [in Ukrainian].

18. Iankovych, O.I., Kuzma, I.I. (2020). Osvitni tekhnolohii u pochatkovii shkoli [Educational technologies in elementary school]. Ternopil: TNPU im. Volodymyra Hnatiuka [in Ukrainian].

Дата першого надходження статті до видання: 10.05.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 24.05.2026